

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 355 din 14.04.2021

Dosar nr.: 785/2020

Petiția nr.: 6756/29.10.2020

Petentă:

Reclamată: Medo SRL

Obiect: refuz acordare servicii medicale pentru minor cu diagnostic autism

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

Medo SRL - . Brașov, str. Cicoarei nr. 8A. jud. Brașov

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 6756/06.11.2020 și 7098/06.11.2020, din cauza contextului epidemiologic și a stării de urgență instituită, a solicitat acordul soluționării în lipsă, fără audierea părților, și depunerea unui punct de vedere în temeiul principiului inversării sarcinii probei.

4. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

5. Petenta, mama unui adolescent de 18 ani diagnosticat cu autism, susține că în data 02.10.2020, a telefonat la clinica medicală reclamată în vederea programării fiului său la un anumit medic psihiatru din cadrul clinicii, la recomandarea altui medic.

6. Astfel, petenta consideră că fiul său a fost discriminat întrucât, în cadrul convorbirii telefonice purtate la data menționată, cu personalul din cadrul clinicii reclamate, aceasta a fost întrebată dacă fiul petentei este pacientul doctorului la care solicita respectiva programare, deoarece acesta nu mai consulta pacienți noi, alții decât cei care se aflau deja în evidențele sale.

7. Petenta precizează faptul că afecțiunile fiului său s-au agravat în contextul pandemiei și, deoarece acesta împlinise 18 ani, trebuia luat în evidență la un medic pentru adulți.

8. Astfel, petenta susține că i s-a refuzat programarea la medicul solicitat și a fost întrebată dacă dorește să i se facă o altă programare la un alt medic cu aceeași specialitate, din clinica respectivă. Petenta a refuzat programarea la un alt medic decât la cel solicitat.

9. Petenta consideră că fiul său este discriminat întrucât, de la începutul convorbirii, a devoalat diagnosticul fiului său, iar refuzul intrării în evidență a fiului său la un medic specialist recomandat, imposibilitatea obținerii calității de pacient la medicul menționat deși acesta este menționat pe site-ul clinicii medicale reclamate, reprezintă o încălcare a dreptului la asistență medicală.

10. Petenta susține că, în măsura în care medicul respectiv nu mai poate acorda consultații unor noi pacienți, nu ar trebui menționat pe pagina instituției ca medic și ar trebui precizate informații despre imposibilitatea înscrierii de pacienți noi.

11. Petenta precizează că din luna martie 2020, în contextul pandemiei, fiul său a dezvoltat o tulburare severă de anxietate și, odată ce acesta a împlinit vârsta de 18 ani, a cerut referințe bune despre un medic psihiatru la care ar fi putut merge cu fiul său pentru a beneficia de un tratament. Acest lucru nu s-a întâmplat deoarece a fost refuzată din start.

Sușinerile reclamatei

12. Reclamata, prin notele scrise depuse la dosar, susține că în urma cercetării interne cu privire la faptul că s-a refuzat acordarea serviciilor medicale de către personalul clinicii s-au constatat următoarele:

13. S-a confirmat faptul că o doamnă a apelat telefonic recepția clinicii și a dorit o programare la psihiatrie la d-na dr. fără a preciza ce probleme are pacientul.

14. Personalul de la recepție după ce a verificat disponibilitatea medicului a comunicat telefonic că nu se poate face programare deoarece programul este ocupat integral cu programări până la sfârșitul lunii. De asemenea, s-au oferit alte două opțiuni pentru un medic specialist de psihiatrie și anume dr. și dr. , dar persoana respectivă nu a dorit programare la acești medici și a încheiat apelul.

15. Personalul recepției nu este îndreptățit să programeze pacienți peste norma de lucru a medicului respectiv.

16. În contextul celor prezentate mai sus, reclamata consideră că faptele enumerate nu au un caracter discriminatoriu.

17. Reclamata precizează că art. 663 din Legea 95/2006 prevede că medicul are obligația de a acorda asistență medicală unei persoane doar dacă a acceptat-o în prealabil ca pacient, fapt care nu s-a întâmplat în cazul de față, deoarece nu erau locuri disponibile la medic iar clienta a refuzat orice altă opțiune oferită.

18. Refuzul clinicii reclamate pentru programare la dr. nu s-a bazat pe criteriile etnice, religioase, de orientare sexuală etc., care ar constitui discriminare în accepțiunea legii, ci pe o situație obiectivă de imposibilitate a acordării serviciului medical - lipsa disponibilității locurilor pentru consultație.

19. Refuzul programării pentru consultație a avut loc strict în condițiile legii iar persoanei în cauză i s-au explicat motivele care au stat la baza refuzului și i s-au oferit alte două opțiuni pentru realizarea consultației.

IV. Cadrul legal aplicabil

20. Constituția României – art. 16 ”(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.” (2) Nimeni nu este mai presus de lege. Art. 34 - (1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat.

21. Art. 50 - Persoanele cu handicap se bucură de protecție specială. Statul asigură realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în vederea participării efective a persoanelor cu handicap în viața comunității, respectând drepturile și îndatoririle ce revin părinților și tutorilor.

22. Legea 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății Obligatorietatea asigurării asistenței medicale

23. Articolul 663(1) Medicul, medicul stomatolog, asistentul medical/moașa au obligația de a acorda asistență medicală/îngrijiri de sănătate unei persoane doar dacă au acceptat-o în prealabil ca pacient, criteriile de acceptare urmând a fi stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.(2) Medicul, medicul stomatolog, asistentul medical/moașa nu pot refuza să acorde asistență medicală/îngrijiri de sănătate pe criterii etnice, religioase și orientare sexuală sau pe alte criterii de discriminare interzise prin lege.(3) Medicul, medicul stomatolog, asistentul medical/moașa au obligația de a accepta pacientul în situații de urgență, când lipsa asistenței medicale poate pune în pericol, în mod grav și ireversibil, sănătatea sau viața pacientului.

24. Articolul 664(1) Atunci când medicul, medicul stomatolog, asistentul medical/moașa au acceptat pacientul, relația poate fi întreruptă:a) odată cu vindecarea bolii;b) de către pacient;c) de către medic, în următoarele situații:(i) atunci când pacientul este trimis altui medic, furnizând toate datele medicale obținute, care justifică asistența altui medic cu competențe sporite;(ii) pacientul manifestă o atitudine ostilă și/sau ireverențioasă față de medic.(2) Medicul va notifica pacientului, în situația prevăzută la alin. (1) lit. c) pct. (ii), dorința terminării relației, înainte cu minimum 5 zile, pentru ca acesta să găsească o alternativă, doar în măsura în care acest fapt nu pune în pericol starea sănătății pacientului.

25. Articolul 665(1) Medicul, asistentul medical/moașa, angajați ai unei instituții furnizoare de servicii medicale, au obligația acordării asistenței medicale/îngrijirilor de sănătate pacientului care are dreptul de a primi îngrijiri medicale/de sănătate în cadrul instituției, potrivit reglementărilor legale.(2) Medicul poate refuza asigurarea asistenței medicale în situațiile menționate la art. 664 alin. (1) lit. c).

26. O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

27. Carta Europeană a Drepturilor Omului

V. Motivele de fapt și de drept

28. În fapt, Colegiul director reține că petenta acuză faptul că fiul său, diagnosticat cu autism, este discriminat de clinica medicală reclamată întrucât i s-a refuzat acordarea serviciilor medicale de psihiatrie solicitate la un anumit medic.

29. Pe fond, în strânsă legătură cu obiectul petiției și incidența acestuia la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale unei

fapte de discriminare, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. 137/2000.

30. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

31. Prin urmare, Colegiul Director reține că, pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

32. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță trebuie să fie corelat cu apartenența lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, respectiv art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis.

33. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ori, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai în baza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petentă constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

34. În speță, Colegiul director constată că petenta a solicitat în baza unei recomandări, programarea la un anumit medic specialist pentru fiul său, diagnosticat cu autism și care, fiind la vârsta de 18 ani, trebuia luat în evidență de către un medic specialist, pentru persoane adulte. Întrucât medicul la care petenta a solicitat programarea nu mai dispunea de locuri pentru pacienți noi, petentei nu i s-a putut oferi programarea dorită.

35. Petenta consideră că fiul său este discriminat deoarece nu a putut fi consultat de

medicul specialist la care a solicitat programarea.

36. Colegiul director reține că medicul solicitat de petentă avea toată luna ocupată cu programări ale pacienților care se aflau deja în evidența sa. Conform prevederilor art. 663 din Legea 95/2006, medicul are obligația de a acorda asistență medicală doar pacienților aflați în evidența sa: ” Articolul 663(1) Medicul, medicul stomatolog, asistentul medical/moașa au obligația de a acorda asistență medicală/îngrijiri de sănătate unei persoane doar dacă au acceptat-o în prealabil ca pacient, criteriile de acceptare urmând a fi stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.(2) Medicul, medicul stomatolog, asistentul medical/moașa nu pot refuza să acorde asistență medicală/îngrijiri de sănătate pe criterii etnice, religioase și orientare sexuală sau pe alte criterii de discriminare interzise prin lege.(3) Medicul, medicul stomatolog, asistentul medical/moașa au obligația de a accepta pacientul în situații de urgență, când lipsa asistenței medicale poate pune în pericol, în mod grav și ireversibil, sănătatea sau viața pacientului.

37. Mai mult, Colegiul director reține că petentei i s-a oferit opțiunea programării la doi medici ai clinicii, care aveau locuri disponibile, dar aceasta a refuzat întrucât dorea programarea la un anumit medic.

38. În raport de susținerile părților și de înscrisurile depuse la dosar de către părți, Colegiul director constată că nu se întrunesc condițiile necesare pentru a ne afla în situația unei fapte de discriminare, așa cum este prevăzută de prevederile O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Colegiul director constată că nu este legătură de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată. Totodată, în prezenta speță, dreptul de a beneficia de servicii medicale nu este încălcat, întrucât petentei, în lipsa disponibilității de locuri pentru pacienți noi la medicul dorit, i s-a oferit posibilitatea de a se programa la alți doi medici cu aceeași specialitate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Lipsă legătură de cauzalitate între criteriul dizabilității și faptele sesizate. Nu este drept încălcat.
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări online din data de 14.04.2021 au fost:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, HALLER István – Membru, JURA Cristian – Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

**Redactată și motivată: M.L., A.B.
Data redactării: 20.04.2021**

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.